

בארבע אמות?!

ואמינא להו אנטא לישב קושייתם על דברי:
האי מאי, וכי מה דמיון הוא זה?!

בשלמא לדידי, דאמינא סכך פסול אינו
פוסל עד ארבע אמות, וכמו ששינינו במשנה
ב-ז לענין בית שנפחת, משום שיעורא ולא
שיעורא הוא.

כלומר, הטעם לכך שסכך פסול ברוחב
ארבע אמות פוסל את הסוכה, הוא משום
שיש בו את ה"שיעור" הנצרך כדי לפוסלה.
ואילו סכך פסול בפחות מארבע אמות אינו
פוסל את הסוכה, כי חסר ב"שיעור" הנצרך
לפוסלה. ושיעור זה הוא הלכה למשה
מסיני, כשאר שיעורי התורה.

לפיכך, אין להקשות שיצטרף אותו אויר
שלצידו לשיעור ארבע אמות, שהרי האי,
צירוף הסכך הפסול והאויר, לאו שיעורא
הוא, אין זה נחשב כסכך פסול ברוחב ארבע

אמות, כיון דלא שוו שיעורייהו [של סכך
פסול ואויר] להדדי, שהרי אויר פוסל
בשלושה טפחים, ואילו סכך פוסל בארבע
אמות, ועל כן לא מצטרפי להשלים לשיעור
אחד.

אלא לדידכו, דאמריתו שיעור סכך פסול
לפסול את הסוכה בארבעה טפחים הוא
משום הפלגה,⁽³²¹⁾ שיסוד השיעור הזה הוא
משום שארבעה טפחים חשובים בכל התורה
להיות "מקום חשוב" לעצמו, אם כן, אף
כאן, כאשר היה סכך פסול רחב ארבעה
טפחים הרי הוא חשוב כמקום לעצמו,
וחוצץ בסוכה לעשותה כשתי סוכות שאין
בכל אחת מהן שלוש דפנות.

אם כן, מה לי אם איתפלג הסוכה בסכך
פסול, מה לי אתפלג בסכך פסול ואויר, הרי
סוף סוף יש באמצע הסוכה ארבע טפחים
שהוא שיעור "מקום חשוב" הפסול לשיבה,
ויהא חוצץ?!⁽³²²⁾

הפלגה וריחוק אף סכך פסול פוסל מטעם זה,
שהרי ארבעה טפחים אינו חשוב מקום לעצמו,
[שלא כדברי רש"י שאף ארבעה טפחים פוסלים
משום שקובעים מקום לעצמם], וכיון שכך, דין
הוא שיצטרפו סכך פסול ואויר לפי שטעם
פסולם שווה, ומה לי אתפלג בסכך פסול לבד
מה לי אתפלג בסכך פסול ואויר. [כלומר, כוונתו
להקשות שאם טעם פסולם שווה, דין הוא
שיצטרפו אף שאין שיעורם שווה].

ותירוץ אביי לקושיא זו הוא, שאין טעם
פסולם שווה, דאויר פוסל משום "הפלגה" ואילו
סכך פסול פוסל משום שקובע מקום לעצמו,
דאף ארבעה טפחים הרי הם מקום חשוב
לעצמם. ויתירה מזו אפילו היה טעמם שווה אין
הם מצטרפים כיון שאין שיעורם שווה, דסכך

321. לשון הפלגה נתפרש בראשונים בשני
אופנים:

בלשון הריטב"א נראה שהפלגה היינו
הרחקה, ומלשון הקודש הוא. ויש שפירשו על
פי לשון ארמי "פלגא" – חצי, וכן משמע
ברש"י.

322. נתבאר על פי דברי רש"י. אבל הריטב"א
כתב: בשלמא לדידי, דין הוא דלא מצטרפי סכך
פסול ואויר לפסול את הסוכה, כיון שאינם
שווים לא בשיעורם ולא בטעמם, דסכך פסול
שפוסל בארבע אמות הוא מפני שהוא שיעור
מקום חשוב המסוכך בסכך פסול, ולא משום
שהסכך הפסול יוצר הפלגה וריחוק בין הסכך
לדפנות. אבל לדידכו, כמו שאויר פוסל משום

אמר ליה אביו לרבה: ולמר נמו, שאתה סובר כי אין סכך פסול עד שיהיה בו שיעור הראוי, מדוע לא מצטרף האויר להשלים אותו שיעור החסר בסכך הפסול?

הרי נהי [אף] דלא שוי שיעורייהו [אין שיעורם של סכך פסול ואויר שווה] לפוסלה בסוכה גדולה יותר משיעור שבעה טפחים, שסכך פסול שיעורו ארבע אמות, ואילו אויר שיעורו שלושה טפחים, ואין הם מצטרפים יחד להשלים שיעור אחד,

מכל מקום, בסוכה קטנה, שאינה רחבה אלא שבעה טפחים, מי לא שוי שיעורייהו?!

הרי ודאי, בסוכה זו אם נחסר משיעורה שלושה טפחים, ויצא מתורת "לבוד", בין אם היה זה על ידי אויר, ובין אם היה זה על ידי סכך פסול, הרי היא פסולה, לפי שאין בה שיעור הכשר סוכה המסוכך בסכך כשר. וכיון שלענין סוכה קטנה שיעורם שווה, אפשר אף בסוכה גדולה⁽³²³⁾ לצרף את האויר להשלים את השיעור החסר לסכך פסול כדי לפוסלה?!

אמר ליה רבה לאביו: התם, בסוכה קטנה,

שאף סכך פסול פוסל בשלושה טפחים, לאו משום דשוו שיעורייהו להרדי הוא. אין זה משום ששוים הם בשיעורם, עד שתאמר כי בסוכה קטנה שיעור סכך פסול ואויר אחד הוא.

אלא, הטעם שאף סכך פסול פוסל בסוכה קטנה בשלושה טפחים — משום דליתיה לשיעורא דהכשר סוכה המסוכך בסכך כשר, הוא.

ומקשה הגמרא: וכי כל היכא דלא שוי שיעורייהו של שני דברים להרדי הם לא מצטרפי?

א. "מדרס הזב" טמא, ונעשה אב הטומאה. שנאמר [ויקרא טו ד] "וכל משכב אשר ישכב עליו הזב, יטמא".

ב. אין הזב מטמא משכבו או מושבו אלא אם כן היו מיוחדים לכך, והיו ראויים לשמש כמשכב או מושב. השיעור שיהיו ראויים לכך, יתבאר במשנה להלן.

והתנן [כלים כז ב]: הבגד שייחדו למשכב הזב, שיעורו לענין קבלת טומאת מדרס הוא

323. כן היא המשמעות הפשוטה בדברי רש"י. והקשה הריטב"א: היאך פשיטא לגמרא שאם שווים הם בשיעורם בסוכה קטנה יצטרפו אפילו בסוכה גדולה, הרי בסוכה גדולה אינם שווים בשיעורם?! ואם בא לומר שיצטרפו לכל הפחות בסוכה קטנה, מה הקשה המקשן בגמרא, הרי אפשר שאף רבה מודה שמצטרפים הם להשלים את השיעור בסוכה קטנה, ואמר את דבריו רק לגבי סוכה גדולה?!

ומבאר הריטב"א לפי דרכו לעיל [שלדעת רבה, אף אם אינם שווים בשיעורם, אם שווים

פסול פוסל בארבעה טפחים ואויר בשלושה. ולכאורה היה נראה שהנפקא מינה בין הטעמים היא, האם צריך שיהיה הסכך הפסול נתון לכל אורכה של הסוכה. דאם הטעם הוא משום "הפלגה" צריך שיחצה הסכך הפסול את הסוכה כולה, אבל אם הטעם הוא משום שארבע אמות מקום חשוב הוא לעצמו, אפשר שתפסל כל הסוכה אף אם היתה רחבה הרבה, ואין הסכך הפסול מהלך על פני כולה.

אכן לא מצאנו למי שיחלק בזה, ואף מלשון הסוגיא אין נראה שנחלקו גם בזה.

לפחות שלשה טפחים על שלשה טפחים.

ושיעור השק [העשוי מצמר עיזים והוא עבה מן הבגד], הוא לפחות ארבעה טפחים על ארבעה טפחים.

ושיעור העור, חמשה טפחים על חמשה טפחים.

ושיעור מפיץ [מחצלת העשויה מן החבלים⁽³²⁴⁾], שישה טפחים על שישה טפחים.

ותני עלה, שנינו בברייתא על משנה זו:

הבגד, החמור, שמקבל טומאה בשלושה טפחים, והשק, הקל הימנו, שאינו מקבל טומאה אלא בארבעה טפחים, שחיברם יחד ועשה מהם יריעה אחת של רוחב ארבעה טפחים על ארבעה טפחים,⁽³²⁵⁾

וכן השק, החמור, שמקבל טומאה בארבעה טפחים, והעור, הקל הימנו, שאינו מקבל טומאה אלא בחמישה טפחים, שחיברם זה לזה והשלימו יחד לשיעור חמישה טפחים על חמישה טפחים, כשיעור קבלת טומאה בעור, שהוא הקל שבהם,

וכן העור והמפיץ, שחיברם ועשה מהם יריעה אחת של שישה טפחים על שישה טפחים, כשיעור המפיץ, שהוא הקל שבהם, הרי אלו מצטרפין זה עם זה.

ומוכח, שאפילו שני דברים שאין שיעורם שווה מצטרפין זה עם זה, ומשלים המין ששיעורו קטן את המין ששיעורו גדול הימנו. ואם כן, כמו כן נאמר גם בסוכה, שיצטרף האויר, ששיעורו לפסול את הסוכה קטן משיעורו של סכך פסול, להשלים שיעור סכך פסול לארבעה טפחים?!

325. הבגד מצטרף להשלים רק לשיעור השק, ולא לשיעור העור. וכן השק אינו מצטרף להשלים את שיעור המפיץ, אלא את העור לבד. וכן כתבו התוספות: דוקא כסדר הזה מצטרפין לפי ששיעוריהן קרובים זה לזה, אבל בגד ועור או שק ומפיץ דשיעורם רחוקים זה מזה, אין מצטרפים.

אבל לשון רש"י הוא: הבגד והשק הואיל וממשן קרוב להיות שווה מצטרפין. ונראה שכוונתו לחלק באופן אחר וכמו שכתבו התוספות בשבת עו א ד"ה הבגד: דוקא ככהאי גוונא — הבגד והשק, השק והעור, אבל הבגד והעור והשק והמפיץ אין מצטרפין, שאין ראויים להתחבר יחד והמחברן בטלה דעתו אצל כל אדם.

אמנם מדברי רש"י שם, ובמסכת מעילה יח

הם בטעמם, הרי הם מצטרפים], שקושיית אביי היא: הרי בסוכה קטנה כיון שסכך פסול ואויר שווים בשיעורם מצטרפים לשיעור ארבעה טפחים, אם כן מוכח שאין הדבר תלוי בטעמם אלא בשיעורם, וכל ששיעורם שווה מצטרפים אף אם אין טעמם שווה, ואם אין שיעורם שווה, אף שטעמם שווה אינם מצטרפים?

והשיב לו רבה: בסוכה קטנה שמצטרפים סכך פסול ואויר אין הטעם משום דשור בשיעוריהו, אלא משום שאין כאן שיעור הכשר סוכה המסוכך בסכך כשר.

324. נתבאר על פי המאירי. ועיין רש"י לעיל טז א ד"ה אע"פ, ששיעור מחצלת של שיפה ושל גמי הוא שישה על שישה טפחים, וכמו ששנינו כאן: המפיץ שישה על שישה.

טלאי למרדעת וייחדן לכך, (326) נטמאים הם במושב הזב. ובשיעור זה שווים כל אותם המינים. וכיון ששווים הם לענין זה, מצטרפים הם גם להשלים שיעור טומאת משכב הזב. (327)

בסורא אמרי להא שמעתא דלעיל, בשיעור פסול סכך פסול הנתון באמצע הסוכה, **בהאי לישנא** [בלשון זו] כפי שהובאה לעיל. וללשון זו, לדעת רב: סכך פסול פוסל באמצע הסוכה בארבעה טפחים, ואילו לדעת רבה: אפילו היה נתון הסכך הפסול באמצע הסוכה, אינו פוסל עד ארבע אמות.

אבל **בנהרדעא מתנו מחלוקת זו באופן אחר**: וללשון של נהרדעא, שמואל הוא הסובר שסכך פסול פוסל באמצע הסוכה בארבעה טפחים, ורב הוא שנחלק עליו, וסבר שאין סכך פסול פוסל אפילו באמצע הסוכה עד ארבע אמות.

וכך שנו בנהרדעא: **אמר רב יהודה אמר שמואל: סכך פסול באמצע הסוכה פוסל בארבעה טפחים**. אבל אם היה הסכך הפסול נתון **מן הצד**, סמוך ממש לדפנות, הרי הוא פוסל רק בארבע אמות, שאז הוא יוצא מתורת "דופן עקומה".

ורב אמר: בין מן הצד ובין באמצע בארבע אמות.

ומתרת הגמרא: לעולם, אין שני מינים שאין שיעורם שווה מצטרפים. **והתב**, שמצינו מינים שונים מצטרפין לענין טומאת מדרס, הוא **כדקתני טעמא** באותה ברייתא: **אמר רבי שמעון, מה טעם מצטרפין שני מינים להשלים לשיעור קבלת טומאה אף שאין שיעורם שווה? הואיל וראוי כל אחד מהן לבדו לטמא מושב**.

כלומר, לענין טומאת מושב שיעורם שווה, כמבואר להלן. וכיון ששיעוריהם שווים באחת מטומאות הזב, לענין טומאת מושב הזב, הם מצטרפים אף לענין טומאה אחרת של משכב הזב.

כדתנן [כלים כז ד]: **המקצע, המחתיך באיזמל סביב סביב בצורה נאה, מכולן, מאחד מכל אותם המינים השנויים לעיל, הרי אפילו לא היתה אותה החתיכה אלא בגודל של טפח על טפח, הרי זה טמא טומאת מדרס**.

ומפרשת הגמרא: **טפח על טפח למאי חזי** [וכי למה ראוי אותו טפח], עד שיהיה ראוי מחמת זה לקבל טומאת מדרס?

ואמר רבי שמעון בן לקיש משום רבי ינאי: הואיל וראוי ליטלו, לעשותו טלאי, על גבי המרדעת של החמור, במקום מושבו של האדם על גבי המרדעת. ולכן, אם עשה מהן

לשון "הואיל וראוי" לאו דוקא, דדוקא אם עשה מהן טלאי ויחדן לכך טמא בטפח על טפח.

327. כן פירש רש"י בפרושו הראשון. ובאופן אחר כתב: המקצע מכולן — שקיצץ מכל המינים ועשה מהן טפח על טפח ותפרן כולם יחד, ועיין ערוך לנר.

א ד"ה הבגד דקדקו האחרונים, שאף שלא כסדר הזה מצטרפים הם זה לזה, והמשנה נקטה סדר זה להשמיענו שהחמור משלים לשיעור הקל ואין הקל משלים לחמור. [עייין משנה למלך כלים פרק כג הלכה ד].

326. כתבו התוספות בשבת עו א ד"ה הואיל:

בשלמא לרב [לנוסחתם של בני נהרדעא], **דאמר בין באמצע בין מן הצד בארבע אמות, משום הכי** אם נתן עליה נסר שאינו רחב אלא ארבעה טפחים, אפילו היה זה באמצעה הרי היא **כשרה**, לפי שאין סכך פסול פוסל את הסוכה עד ארבע אמות. (328)

אלא לשמואל, דאמר סכך פסול הנתון באמצע הסוכה הרי הוא פוסל **בארבעה טפחים, אמאי כשרה** כשנתן עליה באמצעה נסר רחב ארבעה טפחים? (329)

ומתרצת הגמרא: **הכא במאי עסקינן**, כגון שנתנו עליה **מן הצד**. ומן הצד מודים הכל שאין היא נפסלת עד ארבע אמות, שהרי נחשב סכך פסול זה כחלק מן הדופן מחמת ההלכה של "דופן עקומה".

תא שמע מהא דתנן שם: נתן על גבי סוכתו **שני סדינין** המקבלים טומאת בגדים, ופסולים לסיכוך משום דבר המקבל טומאה,

שנינו לעיל יד א: מסככיך בנסרים דברי רבי יהודה, ורבי מאיר אוסר; וטעמו משום "גזירת תקרה".

ונחלקו בגמרא באלו נסרים נחלקו רבי מאיר ורבי יהודה.

לדעת רב, אף רבי מאיר לא פסל אלא נסרים רחבים ארבעה טפחים, אבל נסרים שאינם רחבים ארבעה טפחים כשרים לסיכוך לכולי עלמא.

ואילו לדעת שמואל, נסרים רחבים ארבעה טפחים פסולים לסיכוך אף לדעת רבי יהודה, ונחלקו בנסרים רחבים משלושה ועד ארבעה טפחים — רבי מאיר אסר לסכך בהם משום גזירת תקרה, ורבי יהודה מתיר.

תנן: נתן עליה נסר שהוא רחב ארבעה טפחים, ופסול לסכך בו משום "גזירת תקרה", הסוכה **כשרה**. וסברה הגמרא, שהיה הנסר נתון באמצע הסוכה, ולפיכך קשה:

מדוע אמר התנא את דבריו בנסר שהוא רחב ארבעה טפחים ולא השמיענו חידוש גדול יותר, שאפילו היה הנסר רחב שלוש אמות אין הוא פוסל מן הצד דאמרינן דופן עקומה, דיש לומר שנקט ארבעה טפחים אגב סיפא, שאפילו נסר רחב ארבעה טפחים אין ישנים תחתיו. דחידוש הוא לשיטת רב הסובר שרק לרבי מאיר נסר רחב ארבעה טפחים פסול לסיכוך, אבל לרבי יהודה ישנים תחתיו. אבל לשמואל, דוחק הוא לתרץ דאיירי מן הצד, שאם כן היה לתנא להשמיענו חידוש זה בסכך פסול רחב שלוש אמות, ואין לתרץ שנקט ארבעה טפחים לרבותא בסיפא, שהרי לדעת שמואל לכולי עלמא נסר רחב ארבעה טפחים פסול לסיכוך, ואין זה חידוש כל כך.

328. לשון המשנה שם: נתן עליה נסר שהוא רחב ארבעה טפחים כשרה, ובלבד שלא ישן תחתיו. ומבואר, שגם למאן דאמר: סכך פסול פוסל בארבע אמות, לענין שינה מודה הוא שהשיעור ארבעה טפחים. ועיין **תוספות** לעיל יד ב ד"ה ומודה.

329. הקשה הפני יהושע: מדוע מקשה זאת הגמרא דוקא ללישנא דנהרדעא ואליאבא דשמואל, הרי כמו כן קשה ללישנא דסורא ולדברי הכל, שהרי ללישנא דסורא בין לרב בין לשמואל סכך פוסל באמצע הסוכה פוסל בארבעה טפחים?!

ומתרץ הערוך לנר: לדעת רב היה פשוט לגמרא שיש לתרץ דאיירי מן הצד, ואין להקשות

גזרו חכמים לפסול נסרים, ואפילו היו רחבים ארבעה טפחים, ולכן ודאי לא יצטרפו לארבע אמות לפוסלה, שהרי סכך כשר הם.

אלא להך לישנא [לישנא קמא, הסוברת] **דאמר רב סכך פסול הנתון באמצע** הסוכה פוסל **בארבעה טפחים, היכי דמי?** באילו נסרים מדובר בברייתא?

אי דאית בהו בכל אחד מן הנסרים רוחב **ארבעה טפחים** ופסולים לסיכוך, אם כן, למה **להו אצטרופי?** הרי אף אם לא יצטרפו יש בכל אחד מהם לבדו שיעור לפסול את הסוכה כולה.

ואי דלית בהו בכל אחד מן הנסרים רוחב **ארבעה טפחים** כדי שיפסול נסר אחד לבדו, אם כן, מדוע יצטרפו, הרי **קניא בעלמא** [כשאר קנים] **נינהו**, וסכך כשר הם. שהרי לדעת רב אף רבי מאיר לא אסר לסכך בנסרים שאינם רחבים ארבעה טפחים, ואיך יתכן שיצטרפו לפוסלה?!

ומתרתת הגמרא: **לעולם** מדובר **דאית בהו** בכל אחד מן הנסרים רוחב **ארבעה טפחים**, ופסולים הם לסיכוך. **ומאי "מצטרפין"**, כלומר, באיזה אופן צריך לצירופם כדי לפסול את הסוכה? — **מצטרפין לארבע אמות מן הצד**. כגון, שהיו מונחים מן הצד סמוך לדופן, ועל כן, אף שפסולים הם לסיכוך, לא תפסל הסוכה על ידי אחד מהם לבדו בלא צירופם, שהרי סכך פסול הנתון מן הצד אינו פוסל את הסוכה עד ארבע אמות, משום דופן עקומה.⁽³³⁰⁾

ואין בכל אחד מהם לבדו שיעור לפסול את הסוכה כולה, בכל זאת, כיון שהיו נתונים זה לצד זה, הרי אלו **מצטרפין** לפוסלה.

אבל **שני נסרים** רחבים שאין בכל אחד מהם שיעור הראוי לפוסלה, אין **מצטרפין** לפוסלה. הואיל ולדעת תנא קמא לא גזרו חכמים על נסרים רחבים לפוסלם לסיכוך משום "גזירת תקרה".

רבי מאיר אומר: אף **נסרים** מצטרפים זה לזה **כסדינין**.

רבי מאיר סובר שאין מסככין בנסרים רחבים משום "גזירת תקרה" כמבואר לעיל יד א, [ונחלקו האמוראים שם בדעתו, האם נסר רחב שלושה טפחים פסול לסיכוך, או רק מארבעה טפחים בלבד, ולדעת רב לא נאסרו אלא מארבעה טפחים בלבד].

וקשה: **בשלמא להך לישנא** שאמרו בנהרדעא, **דאמר רב סכך פסול בין באמצע בין מן הצד בארבע אמות, מאי "מצטרפין"** ששנינו בברייתא, **מצטרפין לארבע אמות**. וכגון, שהיתה מסוככת בנסרים רחבים ארבעה טפחים הפסולים לסיכוך זה לצד זה עד שנצטרפו כאחד לרוחב ארבע אמות לפסול את הסוכה כולה.

וביאור מחלוקת התנאים בברייתא הוא: רבי מאיר אוסר, הואיל ולשיטתו נסרים רחבים ארבעה טפחים פסולים משום גזירת תקרה, וכיון שהיו נתונים זה לצד זה הרי הם מצטרפים לפסול את כולה בארבע אמות. ואילו תנא קמא סבר כרבי יהודה, שכלל לא

330. ראה בהערות שבסוגיא לעיל יד ב, שנתקשו האחרונים בתירוץ זה של הגמרא:

תא שמע מהא דשנינו שם: סככה לטוכתו
בנסרין של ארז שיש בהן, בכל אחד ואחד
מהן, רוחב ארבעה טפחים, דברי הכל
פסולה. אבל אם אין בהן, בכל אחד ואחד
מהן, ארבעה טפחים, רבי מאיר פוסל, ורבי
יהודה מכשיר. (331)

י"א-א ומודה רבי מאיר, אפילו היו הנסרים רחבים
ארבעה טפחים, (332) שאם יש מקום בין נסר
לנסר הסמוך לו כמלא רחבו של נסר,
שמניח פסל [סכך כשר] ביניהם, וכשרה.

והטעם: לפי ששיעור הסכך הפסול שווה
לשיעור הסכך הכשר, ומצינו לרב פפא
שאמר לעיל [טו א] "פרוץ כעומד, מותר".
דהיינו, שאם היה השטח המסוכך בסוכה
בסכך כשר שווה לשטח המסוכך בפסול,
הרי היא כשרה. ולדעת רב הונא בריה דרב
יהושע שם, שאין הסוכה כשרה עד שירבה
הכשר על הפסול, צריך לומר שהיה הכשר

עודף מעט על הפסול, ולפיכך כשרה הסוכה
כולה.

ומפרשת הגמרא: בשלמא למאן דאמר
שיעור סכך פסול לפסול את הסוכה, בין אם
היה באמצע הסוכה, בין מן הצד הוא
בארבע אמות, משום הכי הסוכה כשרה,
ואין הנסרים פוסלים את הסוכה, לפי שאינם
רחבים ארבע אמות. (333)

אלא למאן דאמר סכך המונח באמצע הסוכה
פוסל בארבעה טפחים, אמאי כשרה הסוכה
כשסיככה בנסרים רחבים ארבעה טפחים?
הרי די בנסר אחד מהם כדי לחצוץ בין חלקי
הסוכה ולפוסלה?!

מתרצת הגמרא: אמר רב הונא בריה דרב
יהושע: הכא, בסוכה דלא הויא רחבה אלא
שמנה אמות מצומצמות עסקינן, שהם
ארבעים ושמנה טפחים, שכן האמה היא

בסכך פסול. אבל אם היו הנסרים רחבים ארבעה
טפחים, די באחד מהם כדי לפסול את כולה.
אלא שהברייתא לא חילקה בזה, ומשמע דאיירי
אפילו בנסרים שיש בהם ארבעה טפחים.

333. אמנם אם היו הנסרים רחבים ארבעה
טפחים, אף שאין הסוכה כולה נפסלת מחמתם,
מכל מקום אסור לישן תחתיהם, כי לענין שינה
מודה הוא שהשיעור הוא ארבעה טפחים,
ערוך לנר על פי התוספות לעיל יד ב, ועיין להלן
י"א.

והקשה הערוך לנר: כיון שלראשו רובו
ושולחנו צריך שבעה טפחים על שבעה טפחים,
איך יהיה המקום תחת הפסל כשר לשיבת
סוכה, הרי מקום זה מספיק רק למיעוטו, ורובו
יושב תחת הנסר?! ועיין שם מה שכתב בזה.

מדוע צריך שיצטרפו, הרי די שיתן נסר אחד
רחב ארבעה טפחים שאינו כלה תוך ארבע אמות
לדופן, כדי שתפסל הסוכה כולה?!

331. בגמרא לעיל יד ב הובאה ברייתא זו
כסייעתא לדעת שמואל בשיעור נסר הפסול
לסינוך, והובאה שם ברייתא אחרת הסוברת
כדעת רב.

332. כן הוסיף רש"י, בביאור קושית הגמרא
שאינה אלא מנסרים שיש בהם ארבעה טפחים.
וכתב הריטב"א, שהיתה הגמרא יכולה לתרץ
שהברייתא מדברת דוקא בנסרים שאין בהם
ארבעה טפחים, שאף הם פסולים לסינוך לשיטת
רבי מאיר, ומכל מקום אם היה רווח ביניהם
כמותן ונתן בו סכך כשר הרי היא כשרה, כיון
שאינן בה מקום רחב ארבעה טפחים המסוכך